

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«ПОРІВНЯЛЬНА ЛЕКСИКОЛОГІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ»
на 2023/2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 5 семестр
Освітня програма/спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Спеціальність	035 Філологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Сухачова Наталія Сергіївна
к. філол. н.

доцент кафедри української, іноземних мов та перекладу

Контактний телефон	+38-095-63-33-897
Електронна адреса	sukhachova2014@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	онлайн: електронною поштою за розкладом http://www.im.puet.edu.ua/ вкладка Студентів
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Ознайомлення зі специфічними властивостями лексичної системи англійської мови в порівнянні з лексичною системою української мови; розширення знання студентів про типологічні ознаки у лексичних системах англійської та української мов; удосконалення навичок володіння словниковим запасом англійської мови.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції – 12 год., практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 54 год.).
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом. Пояснювально-ілюстративний метод (лекція, розповідь, демонстрація); проблемний метод (групові дискусії); метод інтерактивного навчання (інтерактивні презентації, дискусії); метод контролю та самоконтролю.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: 5 семестр – екзамен.
Базові знання	Наявність знань про лексичну систему англійської та української мов.
Мова викладання	Англійська/українська.

**Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
- вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації (ПР-1); - ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично	- здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями (ЗК-5); - здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК-6); - здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК-9); - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-10); - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК-11); - здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні

аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПР-2); - знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності (ПР-10); - аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють (ПР-12); - знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності (ПР-16).	(СК-2); - здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя (СК-6); - усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами (СК-9); - здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів (СК-10).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Etymology and Word-formation		
Тема 1. Lexicology as a branch of linguistics	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «The Relation of Lexicology with Other Linguistic Sciences», «Etymological doublets».
Тема 2. Etymological characteristics of modern English and Ukrainian vocabularies	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «Foreign Elements in Modern English», «Etymological Doublets and International Words».
Тема 3. Word-formation in modern English and Ukrainian	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «Morphemic analysis and its basic units», «Conversion as a purely English way of word-formation», «Compounds and free word-groups in the English and Ukrainian languages».
Тема 4. Semasiology	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «What is the difference between semasiology and semantics?», «Onomasiology and semasiology».
Тема 5. English vocabulary as a system	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «The classification of the English vocabulary», «Morphological grouping», «Thematic and ideographic groups», «Terminological systems», «Different types of non-semantic groupings».
Тема 6. Free word-groups	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота.	Підготувати доповіді на теми: «Lexical syntagmatics. Free word-groups vs phraseological units», «Lexical and Grammatical Valency».
Модуль 2. Phraseology. Stylistic Peculiarities of Modern English and Ukrainian		
Тема 7. Phraseology	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати реферати (презентації) на теми: «The role and significance of phraseology in linguistics», «The role of phraseology in learning English».
Тема 8. Stylistic peculiarities of the English vocabulary	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати реферати на теми: «Stylistic classification of the English vocabulary», «Literary-bookish words: a) terms b) barbarisms c) poetic words d) archaisms e) literary neologisms», «Colloquial words: a) literary colloquial b) non-literary: jargonisms, professionalisms, vulgarisms».

Тема 9. Lexicography: its basis notions and functions	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота.	Підготувати доповідь на тему: «Main types of English dictionaries».

Інформаційні джерела *Основні*

1. Валуєва Н. М. Конспект лекцій з дисципліни «Порівняльна лексикологія англійської та української мов» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035 «Філологія» / укл. к. філол. н., доц. Валуєва Н. М. Кам'янське : ДДТУ, 2023. 102 с.
2. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Вінниця : Нова книга, 2008. 248 с.
3. Дерді Е. Т., Стахмич Ю. С. Порівняльна лексикологія української та англійської мов : конспект лекцій : Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2011. 124 с.
4. Корунець І. В. Порівняльна типологія англійської та української мов : навч. посіб. Вінниця : Нова книга, 2003. 464 с.
5. Куц М. О. Порівняльна лексикологія англійської та української мов : навч. посіб. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2021. 197 с.
6. Ніконова В. Г., Никитченко К. П. A Course in Contrastive Lexicology of the English and Ukrainian Languages / Курс зіставної лексикології англійської та української мов : навч. посіб. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2020. 460 с.

Додаткові

1. Квеселевич Д. І. Практикум з лексикології сучасної англійської мови : Modern English Lexicology in Practice : навч. посіб. Вінниця : Нова книга, 2001. 127 с.
2. Chambers's Etymological Dictionary of the English Language. L. : Elibron Classics Replica Edition, 2005. 611 p.
3. Fabian M. P. Contrastive Lexicology of English and Ukrainian. Uzhhorod : Polygrafcentr «Lira», 2023. 114 p.
4. Oxford Advanced Learners Dictionary. 10th Edition : Oxford University Press, 2020. 1820 p.
5. The New International Webster's Dictionary & Thesaurus of the English Language. Trident Reference Pub, 2023. 1200 p.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
- Дистанційний курс «Порівняльна лексикологія англійської та української мов», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ.
- Мультимедійні презентації лекцій у програмі Power Point.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Роботи, здані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається з дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

[Положення про організацію освітнього процесу](#)

[Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти](#)

[Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості](#)

[Положення про повторне навчання](#)

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватися в режимі онлайн.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт і поточних тестів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань у процесі занять. У ПУЕТ діють:

[Кодекс честі студента](#)

[Положення про академічну доброчесність](#)

[Положення про запобігання випадків академічного плагіату](#)

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

[Положення про порядок перерахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти](#)

[Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти](#)

[Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти:](#)
[інфографіка](#) (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта)

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

[Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій](#)

[Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену](#)

[уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції](#)

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

[Психологічна служба](#)

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-6): відвідування занять (3 балів); захист домашнього завдання (3 балів); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (6 балів); завдання самостійної роботи (6 балів); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	34
Модуль 2 (теми 7-9): відвідування занять (3 балів); захист домашнього завдання (3 балів); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (3 балів); завдання самостійної роботи (3 балів); тестування (3 бали); поточна модульна робота (8 балів)	26
Екзамен	40
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	Участь у студентських наукових конференціях	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни